EVANJELICKÁ RATOLESŤ

Časopis Cirkevného zboru ECAV v Modre – Kráľovej
28. ročník Číslo 2

„Vieru otcov zachovaj nám, Pane.“

Košariská – 2. júna 2024
(zo zájazdu do Brezovej pod Bradlom, Košarísk a na Bradlo)

V 1. nedeľu po Veľkej noci – 7. apríla sa na Službách Božích konala ***slávnosť konfirmácie*** dvoch chlapcov a dvoch dievčat.

Krst Tomáška Pekníka 9. júna

VIERA ČINNÁ V LÁSKE

Kázeň zborovej farárky prednesená
v prvú nedeľu po Svätej Trojici
v Evanjelickom kostole v Brezovej pod Bradlom

Počuj, Izrael! Hospodin, náš Boh, je jediný Hospodin. Milovať budeš Hospodina, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou a celou silou. Slová, ktoré ti dnes prikazujem, budú v tvojom srdci. Budeš ich vštepovať svojim synom a budeš hovoriť o nich, či budeš sedieť vo svojom dome, či budeš kráčať cestou, či budeš líhať alebo vstávať. Priviažeš si ich ako znamenie na ruku, budeš ich mať ako pásku na čele medzi očami a napíšeš ich na veraje svojho domu a na svoje brány. (5. Mojžišova 6, 4 – 9)

Začala sa bezslávnostná polovica cirkevného roka. Začíname ju staroizraelským vyznaním viery v jediného Boha. Čím je pre Židov vyznanie viery v jediného Boha, tým je pre nás Krédo alebo Apoštolské vierovyznanie, ktoré sa zvykne odriekať alebo spievať na Službách Božích pre kázňou.

K viere v jediného Boha boli Izraeliti pozvaní skrze Mojžiša, keď stáli na hraniciach zasľúbenej zeme, do ktorej putovali z Egypta. Už sa priblížili k cieľu. Skôr ako prekročia hranice zasľúbenej zeme, vodca Mojžiš ich vedie k zamysleniu. Pozerá sa dozadu a pripomína im Božie dobrodenia, ktoré zakúsili. A pozýva Izraelitov k viere v *jediného* Boha ako odpovedi na prijaté Božie dobrodenia. Počuj Izrael, keď Boh toto všetko urobil pre Teba, keď si ťa milostivo vyvolil za svoj ľud a mnohorakým spôsobom ti preukazoval svoju priazeň, nebuď nevšímavý, ľahostajný, ale ver v Boha!

Bratia a sestry! Aj my sa – podobne ako Izraeliti – nachádzame na pomyselnej hranici, ktorou je predel medzi slávnostnou a bezslávnostnou polovicou cirkevného roka. Počas slávnostnej polovice sme počúvali o tom, čo Boh urobil pre nás. Ako v Ježišovi Kristovi rozšíril svoju milosť z jedného vyvoleného izraelského národa na všetky národy, na celý svet – a v ňom aj na nás. V krste svätom si aj nás Boh vyvolil za svoje milované deti a dedičov večného života, ktorý je tým zasľúbeným nebeským Kanaánom a v ústrety ktorému kráčame pod Ježišovým vedením. Aby sme mali istotu, že dosiahneme cieľ a nezahynieme po ceste, Duchom Svätým bola založená cirkev, v ktorej nám Boh odpúšťa hriechy a uisťuje nás o večnom živote. Ako kedysi Mojžiš, aj ja vás pozývam k viere v Boha v Trojici jedného ako odpovedi na mnohoraké prejavy Božej lásky k nám. Počuj Izrael, tvoj Boh je *jediný* Boh... Počuj, cirkev! Do toho oslovenia „Počuj...“ si každý dosaďme seba. Pozorne počúvaj a rozmýšľaj o tom, čo Boh urobil pre teba, o čom si počúval počas slávnostnej polovice cirkevného roka – a na Božiu lásku k Tebe odpovedz prijatím – vierou v toho istého Boha Izraela, ktorý sa v dejinách neskôr zjavil v Ježišovi Kristovi. Nedele bezslávnostnej polovice cirkevného roka majú byť o našej odpovedi na to, čo Boh urobil pre nás. Tou odpoveďou má byť viera, no nie hocijaká, nie viera iba ako uznanie, že nejaký Boh existuje, ale viera, ktorá je 1. láskou k jedinému živému Bohu a 2. ktorá je činná v láske k blížnym.

1. Je zvláštne, že po vyhlásení, že Boh je *jediný*, nasleduje príkaz: nie verte v Boha, ale *milujte* Ho! „Hospodin, náš Boh, je jediný Hospodin. ***MILOVAŤ budeš Hospodina, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou a celou silou“***.

Slávnosťou Svätej Trojice sa uzatvorila slávnostná polovica cirkevného roku. Tento deň je akýmsi vrcholom – zastrešením všetkých slávností, ktoré sme svätili od začiatku cirkevného roku. Vianočné, veľkonočné a svätodušné slávnosti – vo všetkých sa nám zjavovala Božia milosť. Z tejto milosti povstala kresťanská cirkev, majúca za základ vieru v trojjediného Boha Otca, Syna i Ducha Svätého. Na túto vieru sme pokrstení a ona každému skutočne veriacemu dopomáha k večnému spaseniu.

Na prelome slávnostnej a bezslávnostnej polovice cirkevného roka si pripomíname aj ďalšie sviatky, ktoré sú možno menej „duchovné“ či „cirkevné“, ale sú dôležité pre náš život v rodinách i cirkevnom spoločenstve – Deň matiek, Deň detí či Deň otcov.

Pamätajme na to všetko v našich modlitbách i počas nadchádzajúcich dní oddychu v čase prázdnin a dovoleniek. *(red.)*

V tejto súvislosti jeden teológ (Halík) trefne poznamenal, že Boha nezaujíma, či v Neho veríme, ale či Ho milujeme! Skutočná viera – to je vzťah lásky a dôvery k Bohu. Boh, v ktorého veríme, je osoba, a preto veriť v Boha, ktorý sa nám zjavil v troch osobách ako Otec, Syn a Duch Svätý, znamená mať s Ním vzťah. A ako každý vzťah – aj vzťah s Bohom sa rodí zo stretnutia. Nemôžeme milovať niekoho, s kým by sme sa nestretli. Láska k Bohu sa rodí zo stretnutia s Ježišom v Slove Evanjelia o Božej láske k ľuďom, ktoré sa nám ohlasuje v kázni a tiež viditeľne prisluhuje vo sviatostiach. Skrze Slovo Božie a sviatosti sa aj v bezslávnostnej polovici cirkevného roka môžeme ďalej „ponárať“ do nekonečného oceána Božej lásky, dotýkať sa Boha srdcom – vo viere, zažívať Božiu lásku a na ňu odpovedať láskou k Bohu.

Boh si želá, aby sme ho milovali *celým* srdcom, celou svojou bytosťou, viac ako čokoľvek iné vo svete. V izraelskom vyznaní viery je zdôraznené, že Boh je *jediný*. Keby sme toto vyznanie čítali v pôvodnom hebrejskom texte, tak to slovo jeden, po hebrejsky „echad“, je napísané väčším písmom – aj tým je povedané niečo dôležité, a síce, že Boh je jediný. Človek je totiž v pokušení zameniť jediného živého Boha za stvorené veci, a tak uctieva modly. A viete, čo je najvšeobecnejšou modlou na zemi? Náš reformátor M. Luther vo Veľkom katechizme pri výklade 1. Božieho prikázania napísal: „Hľaď, aby si mňa jediného mal za svojho Boha; čokoľvek ti chybuje, očakávaj odo mňa a u mňa hľadaj, a kdekoľvek by ťa stihlo nešťastie a bol by si v núdzi, aby si sa ku mne utiekal a na mňa spoliehal.“ A dodáva: „Mnohý si myslí, že už má Boha a všetko, keď má peniaze a majetok: na toto sa spolieha a týmto sa chváli s takou istotu a bezpečnosťou, že na nikoho iného nedbá. Ajhľa, aj tento má boha, ktorý sa volá mamona, to je peniaze a majetok. Na ňom ľpie celým srdcom. Toto je najvšeobecnejšia modla na zemi.“

Práve v hmotnom dostatku, uprostred hmotnej prosperity, sa človek dostáva do pokušenia zameniť lásku k živému Bohu za lásku k veciam. Preto Izraelitom zaznel príkaz „milovať budeš Boha celým srdcom“ nie vtedy, keď strádali na púšti, ale keď stáli na hranici zasľúbenej krajiny, v ktorej ich čaká hmotná prosperita. Mojžiš varuje Izraelitov pred modloslužbou: Daj si pozor, aby si uprostred hmotného dostatku, keď budeš sýty a hmotne zabezpečený, nezabudol na Boha! Ani neuctievaj iných bohov – modly tým, že tvoje srdce priľne k hmotným veciam. Lebo komu dôveruješ, na kom alebo na čom visí tvoje srdce, to je tvoj Boh.

Bratia a sestry, či milujeme Boha „celým“ srdcom? Či nezabúdame na Boha v dostatku, keď sme úspešní a šťastní? Či v zmysle Lutherových slov všetko dobré, pomoc a záchranu očakávame od živého Boha? Pán Ježiš nám aj dnes hovorí: Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich moľ a hrdza ničí a zlodeji sa vlamujú a kradnú. Ale zhromažďujte si poklady v nebi... Lebo kde je Tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.“ (Mt 5, 19. 21)

2. To druhé, čo si máme uvedomiť pri našej odpovedi na Božiu lásku, na Božie dobrodenia je to, že Boh od nás očakáva ako odpoveď vieru aktívnu, konajúcu, ktorá je činná v láske; vieru, ktorú sprevádzajú skutky lásky. Hebrejské slovo „počuť“, ktorým sa začína izraelské vyznanie viery v jediného Boha, možno preložiť aj ako poslúchaj, zachovávaj. Tie slová by sa dali parafrázovať aj takto: Zachovávaj Božie Slovo, riaď sa podľa Božích príkazov! Židovské a aj kresťanské náboženstvo má byť *žité* náboženstvo. Viera, ktorú nám sprostredkovali naši predkovia, má byť vierou žitou, praktizujúcou. Jednoducho má byť na nás vidieť, že sme kresťania!

To, že Izraeliti veria v jediného Boha a že Ho milujú, má byť viditeľné na škatuľke, ktorú si dodnes zbožní Izraelci pri modlitbe priväzujú na čelo a v ktorej sa nachádza napísaný text vyznania viery v Boha podľa príkazu: ***Priviažeš si ich ako znamenie na ruku, budeš ich mať ako pásku na čele medzi očami.*** Alebo na zárubniach dverí pri vchode do domu v inej škatuľke, zvanej mezúza, v ktorej je uložený text vyznania viery, opäť podľa príkazu: ***Napíšeš ich na veraje svojho domu a na svoje brány.***

Bratia a sestry! Ako má byť viditeľná naša viera v Boha, naša láska k Bohu na nás, kresťanoch, dnes? Nestačí o Božej láske len pasívne počúvať, o nej rozjímať alebo iba hovoriť. To najdôležitejšie je, aby sme prikázanie lásky k Bohu zachovávali. Ako? Tak, že budeme Boha milovať v blížnych okolo nás. Ako sa kedysi neviditeľný Boh zjavil v Pánovi Ježišovi, v Jeho láske k ľuďom až po ten najvyšší stupeň – až po smrť na kríži, Boh chce dnes zjaviť – ukázať svoju lásku v cirkvi, ktorá je Kristovým telom. Apoštol Ján píše: „Keď niekto hovorí: Milujem Boha a nenávidí brata, je klamár, lebo kto nemiluje brata, ktorého videl, ako môže milovať Boha, ktorého nevidel?“ (1J 4, 20). Láska, ktorou sa máme milovať, nie je výsledkom ľudskej vôle a schopností, ale je darom Ducha Svätého. Koľkí si však v cirkvi namýšľajú, že milujú Boha, no nemilujú ľudí, žijú v napätých rozbitých vzťahoch, ohovárajú, hnevajú sa, majú problém odpustiť, či dokonca nenávidia. V Kristovi nám však Boh ukázal, že On nemá inú tvár, iba tú našu – ľudskú. Tvár našich blížnych, blízkych – rodinných príslušníkov, členov cirkevného zboru, ale aj vzdialených ľudí, ktorých sme nikdy nevideli, no ktorí sú odkázaní na našu pomoc – modlitebnú podporu a aj hmotnú pomoc.

Kázeň v Brezovej pod Bradlom *Foto: Jozef Koník*

Skutočná viera sa dokazuje v láske k blížnym – v ochote pomôcť, slúžiť, podporiť iného človeka v jeho potrebách, ako nám to svojím životom ukázal sám Kristus Pán. Tak ako Boh nikoho nevylúčil zo svojej lásky, aj my máme byť blížnym každému. On má tvár aj našich nepriateľov, ktorých máme podľa Kristovho príkladu milovať a im žehnať.

„Hľa, ako sa milujú...“ (Sk 4, 32). Takéto krásne svedectvo vydávali o prvých kresťanoch tí, ktorí stáli mimo cirkvi – pohania. Láska bola tou silou, ktorá ľudí priťahovala do prvotnej apoštolskej cirkvi, a to aj napriek nepriazni doby – prenasledovaniu kresťanov. Láska je silou, ktorá priťahuje k Bohu a do cirkvi ľudí aj dnes. Viera činná v láske, nie slová o láske ako poučky a citáty z Biblie, ale vzájomná láska a úcta medzi nami, to je ten najlepší spôsob, ako máme ako kresťania svedčiť o Bohu a tak odovzdávať štafetu viery nastupujúcim generáciám, našim deťom a vnúčatám.

Aký obraz Boha ukazujem mojim potomkom? Či vidia na mne, na tom, čo hovorím, čo robím, ako sa správam lásku Božiu – odpúšťajúcu, trpezlivú, obetavú? Je moja viera skutočne živá – žitá v láske činná? Alebo je pre mňa iba teóriou, ktorú iba ovládam a ju vyznávam – odriekam ako vyznanie viery v cirkvi, ale iba ústami, a nie životom. Boh si želá, aby naša viera prežarovala každú oblasť nášho života, v deň sviatočný i nesviatočný, či sme doma alebo na cestách, či sme hore, alebo spíme. Život v stále prijímanej láske Božej a stále odovzdávanej láske Božej ľuďom – to je ten najpresvedčivejší dôkaz nás kresťanov o tom, že Boh naozaj žije, že existuje!

Milí bratia a milé sestry v Pánovi Ježišovi Kristovi!

Je pred nami bezslávnostná polovica cirkevného roka, v ktorej Boh čaká našu odpoveď na Jeho lásku k nám, o ktorej sme počúvali počas slávnostnej polovice. Tou odpoveďou má byť viera ako poslušnosť lásky k Bohu – k jedinému živému Bohu, ktorého milujeme v ľuďoch okolo v nás, osobitne v tých, ktorí sú v núdzi, odkázaní na našu pomoc. „A toto prikázanie máme od Boha, aby ten, kto miluje Boha, miloval aj brata“ (1J 4, 20 – 21). Amen

---

Brezová pod Bradlom – Košariská – Bradlo

V prvú nedeľu po Svätej trojici sa konal zborový výlet do Myjavského seniorátu. Navštívili sme miesta spojené s M. R. Štefánikom a architektom Dušanom Jurkovičom. Prežili sme požehnaný čas v CZ Brezovej od Bradlom (Myjavský seniorát), kde nás srdečne privítali v zborovom dome. Spoločne sme potom navštívili Služby Božie, na ktorých kázala naša zborová farárka Sidonia Horňanová, spolu s ňou liturgovala domáca zborová farárka Lívia Lichancová a námestný farár Ján Lichanec.

Po Službách Božích sme navštívili Múzeum Dušana Jurkoviča a spoločne sme sa naobedovali v reštaurácii u Tvarožkov – pripomenuli sme si tu dvoch významných členov tohto evanjelického rodu – architekta Juraja Tvarožka (autora napr, budovy Slovenskej sporiteľne v Bratislave) a jeho brata Tomáša, ktorý bol významným finančníkom).

Po dobrom obede sme sa presunuli do Košarísk, rodiska M. R. Štefánika. Hlavným cieľom tu bol evanjelický kostol, ktorý zápasí s rovnakými problémami vlhnutia ako ten náš. Privítala nás tam zborová farárka Vladimíra Balcová a zborová dozorkyňa Jana Ďurišek Sedláková, ktoré nás oboznámili nás s riešením problému v ich kostole. Z kostola sme sa presunuli do bývalej evanje-lickej fary, kde sa narodil M. R. Štefánik a kde je v súčasnosti jeho múzeum. Na záver sme ešte pred dažďom stihli vyjsť na mohylu na Bradle.

B. Uherčíková

MISIJNÝ DEŇ

V našom cirkevnom zbore sa pravidelne stretajú všetky vekové skupiny nielen na Službách Božích, ale aj na aktivitách mimo kostola. Osobitnou cieľovou skupinou sú seniori, deti a mládež. V nedeľu 5. mája sa pre tieto cieľové skupiny uskutočnil misijný deň, na ktorom medzi nás zavítali študenti Evanjelickej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Dopoludnia na Službách Božích so spoveďou a Večerou Pánovou sa uskutočnila spomienková slávnosť diamantovej a zlatej konfirmácie po 60 a 50 rokoch. Jubilujúci konfirmandi si prevzali z rúk predstaviteľov cirkevného zboru pamätné listy a kvety. Za diamantových a strieborných konfirmandov sa jednotlivo prihovorili rodáci Jaroslav Liberčan a Ľubica Uherčíková. Príležitostnými básňami jubilantov pozdravili ich deti a vnuci. Slávnostnú atmosféru dotvorili piesne v podaní študentov teológie. Študent 3. ročníka Martin Benčík, ktorý asistoval pri Večeri Pánovej, v mene všetkých študentov poďakoval nášmu cirkevnému zboru za dlhoročnú podporu aktivít, ktoré študenti teológie organizujú na fakulte.

Po spoločnom slávnostnom obede jubilujúcich konfirmandov a teológov s predstaviteľmi cirkevného zboru v Modre-Harmónii misijný deň pokračoval popoludňajšími aktivitami pre deti a mládež. Súčasťou oddelených stretnutí bola biblická lekcia s tvorivými dielňami pre deti, svedectvá o živote s Bohom pre mládež, hry a pohybové aktivity.

Na sklonku dňa brat starší kurátor Milan Macko oboznámil študentov so sezónnymi prácami vo vinohrade. Keďže v Biblii sa nachádza veľa obrazov o vinici, študenti im takto mohli lepšie porozumieť.

Plní dojmov sme sa rozchádzali až večer, navzájom povzbudení vo viere a zapálení láskou Božou.

Doc. Sidonia Horňanová,
zborová farárka

Miestny evanjelický cirkevný zbor v Modre-Kráľovej ďakuje mestu Modre za dotácie na projekty „Komunitné stretnutia pre seniorov v Kráľovej“ a „Výchovno-vzdelávacie aktivity pre predškolákov a žiakov“, z ktorej boli pokryté výdavky počas Misijného dňa 5. mája.
Ďakujeme mestu Modra aj za dotáciu na projekt „Komunitná záhrada“, ktorá bola použitá na nákup nádrže na dažďovú vodu s príslušenstvom.

KRONIKA CIRKEVNÉHO ZBORU
Naši jubilanti v apríli až júni 2024

88 rokov
Ján Uherčík

80 rokov
Dušan Valach
Eva Radošovská

75 rokov
Helena Bartalošová
Miroslav Holzmann

70 rokov
Eva Kollárová
Miroslav Sabo

65 rokov
Peter Hornáček

60 rokov
Jana Bírešová
Oľga Bartošová
Ján Hornáček

55 rokov
Peter Uherčík

50 rokov
Monika Bartošová

Pozdravujeme aj jubilantov – rodákov

v Modre
Anna Flajšokerová 91 rokov
Ľubomír Galáš 75 rokov

v Pezinku
Ľubomír Mydlárik 75 rokov
Viktor Kováč 55 rokov

V Bratislave
Jozef Plávala 80 rokov
Karol Juran 75 rokov
Viera Szökeová 75 rokov
Katarína Červenková 70 rokov
Danica Prokopová 60 rokov

Kroniku jubilantov pripravila Zdenka Hornáčková

Pokrstení:

Deti:
Sofia Frommelt – 20. apríla
Tomáš Pekník – 9. júna
Teo Svoboda – 14.07.2024

Dospelí:
Martin Feranec st. – 9. júna
Martin Feranec ml. – 9. júna

Konfirmovaní:

Mládež – 7. apríla:
Matej Valach
Sára Pastuchov
Dominika Bednárová
Michal Tatai

Dospelá – 1. júna:
Adela Rolníková

Zosnulí a pochovaní:

Božena Kintlerová	12.03.	14.03.
Jozef Ružek	19.03.	24.03.
Ružena Uherčíková	04.04.	10.04.
Eva Ležovičová	01.07.	04.07.

Milodary na Evanjelickú ratolesť:

Milada Ružeková 20 €, Vierka Macková 20 €, rod. Štefaňáková 10 €, Vlasta Dúbravová 10 €, Milan a Juraj Kľúčikovci 30 €, p. Nahálka 20 €, rod. Fleischhackerová 20 €, Pavel Kľúčik s rod. 20 €, Eva Kollárová 10 €, rod. Bednárová 20 €, Milada Ružeková 20 €, Božena Uherčíková 20 €, Zdenka Oškerová 10 €, Natália Königová 10 €, Pavel Hornáček 20 €, Peter Hornáček 20 €, Miroslav Valach 10 €

Občianske združenie „Poľné ľalie“ v Modre-Kráľovej ďakuje:

Projekt OZ „Poľné ľalie“ v Modre-Kráľovej **„Komunitná záhrada v Zelenom lese – 1. etapa“** bol uskutočnený aj vďaka finančnej podpore **REVIE – Malokarpatskej komunitnej nadácie.**

Príhovory jubilujúcich konfirmandov

„Veď ja sa nehanbím za evanjelium Kristovo, lebo mocou Božou je ono na spasenie každému veriacemu“ R1,16 – týmito slovami sa prihovoril apoštol Pavol Rímskym a týmto veršíkom ma vyprevadil pán farár Petrík pred 60 rokmi pri konfirmácii do spoločenstva cirkvi.

Vážená pani farárka, pán dozorca, presbyteri, členovia zboru, hostia, jubilujúci konfirmandi,

dovoľte, aby som vás pozdravil a prihovoril k vám. Ďakujeme nášmu rodnému zboru za zorganizovanie tejto slávnosti a pozvanie. Sme radi, že si môžeme oživiť a pripomenúť tie slávnostné chvíle spred niekoľkých desaťročí, vážime si toho. A sme radi, že po slávnosti si môžeme v neformálnych rozhovoroch navzájom vymeniť životné príbehy z nášho života.
Pred 10 rokmi na takejto slávnosti odznela v príhovore spolubrata konfirmanda úvaha o slobode, prečo sa máme z nej tešiť a vážiť si ju. Ja by som nadviazal na túto tému a rozšíril ju úvahou o demokracii ako o pilieri našej spoločnosti. Demokracia je krehká záležitosť a je potrebné ju vnímať a aplikovať s citom. Demokracia sa neuplatňuje princípom vyhraj voľby – môžeš všetko! Máme v pamäti, ako bola demokracia zneužitá na uzurpovanie moci v 30. rokoch minulého storočia v Nemecku, ale aj na Slovensku – demokratickým spôsobom, voľbami, sa dostala k moci skupina, ktorá neskôr uplatnila totalitu vládnutia, bez nároku opozičných síl na akúkoľvek reakciu.
Možno si myslíte, že toto sú svetské veci a netýkajú sa nášho kresťanského života, ale nie je tomu tak! Aj v našej cirkvi sa dostala legálne k moci skupina ľudí, ktorá úplne odstavila im nepohodlných ľudí od diania v cirkvi. Prejavuje sa to hneď pri voľbách do štruktúr cirkvi, kedy sú na kandidačných poradách vylučovaní nežiaduci kandidáti, obyčajne bez udania dôvodu, jednoducho prehlasujú opozíciu a kandidát nemôže byť volený. Zarážajúce je, že vylúčení kandidáti sú odborne, morálne spôsobilí byť volení, čo je zaručené právo každého člena cirkvi, zakotvené v našej cirkevnej ústave! Pri ostatnej voľbe dištriktuálneho dozorcu v predchádzajúcom období sa jeden cirkevník v mojom cirkevnom zbore vyjadril o kandidatúre Jána Hroboňa v tom zmysle, že generácie Hroboňovcov vždy pracovali v našej cirkvi s obetavosťou a usilovnosťou a je predpoklad, že aj tento potomok váženého rodu ich bude vo funkcii nasledovať v tomto štýle. Ako veľmi sa tento pán mýlil, pretože pán biskup Hroboň sa spreneveril svojmu poslaniu v úrade a pridal sa k skupine, uplatňujúcej vylučovanie nepohodlných ľudí. Teraz sú opäť voľby na tento post biskupa, pán Hroboň opäť kandiduje (samozrejme prešiel v kandidačnej porade), bez udania dôvodu bola vylúčená jedna kandidátka a jedným hlasom (nedopatrením?!?) prešla aj ďalšia protikandidátka – pani farárka tohto zboru. Želal by som pani farárke úspech vo voľbách, lebo takto je šanca na naštartovanie potrebných zmien v našej cirkvi. Nedávno jeden známy filmový režisér vyjadril zaujímavé želanie: prial by si, aby kandidátov na dôležité posty v našej spoločnosti ani nemusel poznať, stačilo by mu, aby vedel, že tento človek je morálne čestný, odborne spôsobilý a je u neho záruka, že vo funkcii nebude presadzovať svoje záujmy alebo záujmy nejakej skupiny na úkor iných a bude slúžiť na osoh celej spoločnosti. Toto isté si prajem aj ja, aby sa v cirkvi začal uplatňovať spravodlivý princíp pri výbere kandidátov do funkcií a aby sa naša cirkev opäť stala živým spoločenstvom všetkých členov bez rozdielu a bez dehonestujúceho nálepkovania. S týmto želaním a prianím požehnanej nedele vám ďakujem za pozornosť.

Jaroslav Liberčan

Konfirmandi – r. 1964

Vážené kresťanské zhromaždenie, vážená pani farárka, vážení konfirmandi,

je mi cťou, že mi pripadla milá povinnosť prihovoriť sa Vám všetkým v mene nás jubilujúcich zlatých konfirmandov.
Pred päťdesiatimi rokmi sme tu stáli pred oltárom s trémou vlastnou štrnásťročným deťom, keď sme mali potvrdiť vieru pred Bohom. Pre nás to bola prvá veľká skúška, ktorú sme nakoniec všetci dobre zvládli a tak sme sa stali právoplatnými členmi našej cirkvi.

Konfirmandi – r. 1974

Fotografia z našej slávnostnej konfirmácie mi pripomenula, že pred 50-timi rokmi nás touto vzácnou a veľkolepou skúškou prešlo 15 dievčat a 4 chlapci. Dnes už bohužiaľ niektorí nie sú medzi nami, spomienku na nich si však uchovávame naďalej v našich srdciach.
Od detstva sme boli vedení k viere v Boha našimi rodičmi i starými rodičmi. Táto cesta bola pre nás prirodzená a nikdy sme ju nespochybňovali. Nedeľné Služby Božie boli pre nás vždy slávnostným dňom. Neskôr na hodinách náboženstva nám vieru v Boha vštepoval pán farár Ján Petrík. Ku konfirmácii nás už priviedol pán farár Ivan Tóth. Dnes si zlatú konfirmáciu pripomíname s našou zborovou pani farárkou Sidoniou Horňanovou.
My, zlatí konfirmandi, ktorí sme sa poznali už od škôlky, vyrastali sme spolu, spolu sme prechádzali základnou školou, stretávali sme sa a stále sa stretávame nielen na stretnutiach zo školy, ale aj sporadicky v našom cirkevnom zbore, prežili sme naozaj krásne časy v našej rodnej Modre-Kráľovej. Máme tu svoje rodiny, priateľov. Spája nás príslušnosť k evanjelickej cirkvi. Tu v našom kostole sme prešli krstom, konfirmáciou, sobášom. S niektorými sme sa tu aj lúčili.
Keď vojdem do chrámu – aj tohto nášho – precítim vždy niečo krásne, vznešené, nadpozemské. Preto verím, že aj dnešná slávnosť zostane pre nás nádhernou spomienkou, ktorú si s láskou uchováme po celý život.

V mene nás zlatých konfirmandov chcem poďakovať našim rodičom, krstným rodičom, že nás viedli k viere. Rovnako si vďaku zaslúžia všetky sestry a bratia z nášho cirkevného zboru, ktorí pre nás túto slávnosť pripravili. Vďaku a úctu vzdávame a s láskou si spomíname na zborového farára prof. Jána Petríka a zborového farára Ivana Tótha. Veľké poďakovanie patrí aj našej zborovej pani farárke Sidonii Horňanovej, ktorá pre nás zorganizovala a spolupripravila dnešné slávnostné zhromaždenie.
Prajem Vám všetkým pevné zdravie, lásku, vzájomné porozumenie a Božie požehnanie.

Ľubica Uherčíková

Noví členovia nášho SZ v Jablonci

V druhú nedeľu po Svätej Trojici sa naša evanjelická cirkev a náš cirkevný zbor sa rozrástla o dvoch nových členov. Na Službách Božích dopoludnia prijali sviatosť svätého krstu otec a syn – Martin Feranec starší a Martin Feranec mladší.

Martin Feranec starší sa narodil a vyrastal v Gemeri, v meste Hnúšťa. Jeho predkovia a rodina pochádzajú z Klenovca – obce uprostred hôr na severe Gemera, v regióne Malohont. Je to obec so silným evanjelickým zázemím. Tu Martin st. strávil svoje detstvo a mladosť. Tu boli položené aj základy evanjelického vierovyznania v jeho živote, aj keď ako dieťa v Klenovci ešte pokrstený nebol. Po štúdiách a krátkom pobyte v Bratislave nakoniec zakotvil v obci Jablonec, kde od roku 2006 žije s manželkou Luciou, synom Martinom a dcérou Luciou.

Martin Feranec junior, ktorý práve završuje 17. rok svojho života, prežil celé svoje detstvo a mladosť v Jablonci, aj keď školopovinnú dochádzku si plní v Bratislave.

No a teraz sa obaja úprimne tešia zo svojho krstu. Rozšírili malú evanjelickú komunitu v našej fílii v Jablonci.

Slávnostné uvedenie Ľubomíra Frna do funkcie zborového dozorcu

Tretia nedeľa po Svätej Trojici 16. júna sa niesla v znamení slávnostného uvedenia Ľubomíra Frna do funkcie zborového dozorcu. Slávnostný akt vykonal senior Bratislavského seniorátu Pavel Kollár na hlavných Službách Božích.

Zborový dozorca spolu so zborovou farárkou tvoria zborové predsedníctvo, ktoré vedie cirkevný zbor, sú štatutármi CZ, zvolávajú zasadnutia orgánov (zborové presbyterstvo a zborový konvent) a zodpovedajú za duchovnú aj hospodársku činnosť CZ.

Ľubomír Frno bol jednomyseľne zvolený za zborového dozorcu na volebnom konvente 4. februára t. r. po tom, ako ho jednomyseľne kandidovalo zborové presbyterstvo. Predtým dlhé roky pôsobil ako zborový presbyter, mladší aj starší kurátor, člen hospodárskeho výboru a v čase, keď cirkevný zbor nemal riadne zvoleného dozorcu, vykonával aj funkciu dozorcu z titulu funkcie staršieho kurátora.

Bratovi dozorcovi Ľubomírovi Frnovi vyprosujeme Božie vedenie a požehnanie jeho služby. Želáme mu pevné zdravie, aby v duchu slov príhovoru brata seniora (J 15, 4 – 5b. 7 – 11) zostával spojený s Pánom Ježišom a prinášal veľa ovocia na Pánovej vinici a svojou službou oslávil Otca nebeského. *(red.)*

Cti si otca i matku svoju…

Štvrté Božie prikázanie nám ukladá: „Cti si otca i matku, aby si dlho žil na zemi!“ Tento príkaz sa v Biblii objavuje na mnohých miestach. Čo to však znamená v praxi, v našich životoch? Martin Luther nám to v Malom katechizme vysvetľuje nasledovne: máme sa Pána Boha báť a Ho milovať, aby sme si rodičov a predstavených nepotupovali a nehnevali, ale aby sme si ich ctili, im slúžili, ich poslúchali, milovali a si vážili.

Ctiť si rodičov znamená, že sme im vďační za všetko, čo pre nás urobili, ceníme si ich dobré rady. Ctiť si rodičov znamená aj poslúchať ich. Týka sa to hlavne detí a tínedžerov. Keď deti poslúchajú rodičov, uznávajú tým, že autoritu nad nimi zveril rodičom Boh. Dokonca aj Ježiš ako dieťa poslúchal svojich rodičov, hoci bol dokonalý. K rodičom máme byť tiež úctiví, máme s nimi úctivo komunikovať, nemáme ich urážať slovami ani skutkami, tým, čo robíme. A napokon ctiť si rodičov znamená aj slúžiť im, postarať sa o nich a pomáhať im, keď to potrebujú, najmä keď zostarnú.

Pamätajme na to všetko nielen pri príležitosti sviatkov – Dňa matiek v druhú májovú nedeľu či Dňa otcov v tretiu júnovú nedeľu, ale po celý rok a po celý život.

(red.)

Deň matiek

S mesiacom máj sa spája krásny sviatok – Deň matiek. Je dňom, kedy sa vzdáva úcta materstvu a matkám.
Mama – štyri písmená, slovíčko milé, kratučké. Slovíčko, ktoré vysloví dieťatko na svete ako prvé v živote. V Deň matiek sa isto mnohí z nás myšlienkami vracajú k najdôležitejšej žene života, ktorá nás porodila, vychovala, stála pri nás v dobrom o zlom.
Život človeka sa začal prebudením a zamilovaním sa do maminej tváre. Spomienkami sa vraciame do detstva, keď sme videli tú krásnu tvár, ktorá žiarila ako slnko, dávala nám pocit istoty a lásky. Boli to práve jej ruky, ktoré nás pohladili ako prvé, keď sme prišli na svet. Každý z nás si isto predstaví tú svoju maminu, jej oči, tvár, úsmev.
Mama je človek, ktorý Ťa chápe, poradí ti, ak si zablúdil v živote, pomôže ti nájsť správny smer a veru ti aj tak trošku materinsky vynadá, ak robíš neplechu a zaslúžiš si to. Preto si to tiež všetci pamätáme a s odstupom času sa nad tým pousmejeme. Dobrá mama vždy vie, čo je pre dieťa dôležité. Túži, aby vyrastalo v kľudnej rodine, bolo zdravé. Vedie ho k morálnym zásadám. Úprimne sa snaží obohatiť detskú dušu. Za všetko, čím sme, ďakujeme mame.
Spomeňme si však aj na tie mamy, naše staré mamy, ktoré odišli do večnosti. Ich lásku a dobrotu budeme navždy cítiť vo svojich srdciach.

Všetkým maminám prajem záverom všetko dobré, veľa zdravia a trpezlivosti. *Ľubica Kľúčiková*

Milan Rúfus

Plachá modlitba za mamkino srdce

Keby som videla
i v najskrytejšom sníčku,
kde na zemi je toľko dobrých slov,
zložila by som z nich modlitbičku za mamičku.
Veď ona sama je modlitbou.

Jej pohladenie,
jej úsmev i jej vráska,
sú ako modlitba,
čo do nej vložil Boh.
Mama je láska.
Lebo aj Boh je láska,
pusto by sa nám žilo bez tých dvoch.

„Kde som ju videl,
odkiaľ sme si známi?“
usmial sa Stvoriteľ,
keď stvoril srdce mamy.

A vedel dobre,
že nemôže byť iná.
Pretože raz aj On
jej zverí Svojho Syna.

Milan Rúfus

Nedeľná modlitba za otcove ruky

Otcove ruky na večernom stole.
Také sú veľké ako taniere.
O chvíľu pôjde preč – kúpiť chlieb za mozole.
Iba čo doje zvyšky večere.

Keď mi tie ruky na sobotu vráti,
budeme znova sedieť za stolom
a moja dlaň sa v jeho stratí,
akoby jej tam ani nebolo.

A ja viem veru, čo sa možno stane,
že vyhŕkne mi slza na líčko.
Moja dlaň bude v hniezde jeho dlane
ako ružové vtáčie vajíčko.

Možno aj usnem s hlávkou na tej ruke.
A bude sa mi, Bože, sladko spať.
Akoby som spal na nebeskej lúke.
A ničoho sa nebudem už báť.

Voľby ako výraz demokracie v našej cirkvi

Tento rok je rokom volebným, a to nielen v našom štáte, ale aj v našej cirkvi – ECAV na Slovensku. V uplynulých týždňoch sme si zvolili seniorálneho dozorcu, biskupa Západného dištriktu a koncom leta (28. 8., 1. 9. a 8. 9.) nás čaká aj voľba generálneho biskupa.
Základom demokracie v našej cirkvi je volebné právo všetkých veriacich a paritné zastúpenie kňazov a veriacich v orgánoch cirkvi. Ústava našej cirkvi zaručuje každému členovi právo voliť (po dovŕšení plnoletosti) a právo byť volený do cirkevných orgánov (dovŕšením 21 rokov). Účasťou na voľbách prejavujeme náš vzťah k našej cirkvi, že jej osud nám nie je ľahostajný a svojím hlasom sa podieľame na tom, kto povedie našu cirkev a akým smerom sa bude naša cirkev uberať.

Samotné voľby sa riadia Cirkevným zákonom č. 11/1994. Cirkevné zbory na svojich konventoch volia členov predsedníctiev na všetkých úrovniach – v zboroch, v senioráte, dištrikte i na najvyššej úrovni generálnej cirkvi. Voliť môže každý člen cirkevného zboru v zbore, do ktorého patrí. Pri voľbách členov predsedníctiev seniorátov, dištriktov a Evanjelickej cirkvi môžu členovia CZ s aktívnym volebným právom na svojich farských úradoch požiadať o vydanie volebného preukazu, s ktorým môžu voliť v inom CZ.
Kandidát musí spĺňať podmienky kandidácie, ktoré stanovujú cirkevno-právne predpisy.
Kandidátku zostavuje príslušná porada predsedníctiev (kandidačná porada). Kandidát, ktorý nespĺňa podmienky kandidácie, je bez ďalšieho rozhodovania vyradený z kandidátky. Do volieb postupuje každý kandidát, ktorý získa nadpolovičnú väčšinu prítomných členov kandidačnej porady. Bohužiaľ, v poslednom období sa stáva, že kandidačné porady vyradia hlasovaním bez udania dôvodov aj takých uchádzačov, ktorí spĺňajú všetky zákonné podmienky.
Zostavenú kandidátku (kandidátnu listinu) nie je možné meniť alebo doplniť.

Zborové predsedníctvo je **povinné** konvent zvolať a o navrhnutom kandidátovi dať hlasovať. Rozhodne, na ktorú z troch stanovených nedieľ zvolá volebný konvent. Predsedníctvo cirkevného zboru je povinné bezprostredne po prevzatí zverejniť kandidátku a oboznámiť s ňou členov zborov obvyklým spôsobom. Najmenej týždeň pred volebným konventom musí byť termín voľby vyhlásený na Službách Božích.

Voľby majú byť podľa zákona tajné
Hlasuje sa zásadne tajne. Konvent môže 3/5 väčšinou prítomných členov konventu rozhodnúť o tom, že sa bude hlasovať verejne. Pre tajné hlasovanie musí zborové predsedníctvo pripraviť volebné lístky, ktoré musia byť označené originálom odtlačku pečiatky cirkevného zboru. Takto označený lístok musí dostať každý člen konventu, ktorý bude voliť.
Na konvente je potrebné podpísať prezenčnú listinu. Pred hlasovaním predsedníctvo konventu zabezpečí prečítanie životopisu a osobného stanoviska všetkých navrhnutých kandidátov v abecednom poradí.
Ak je kandidátov na volebnom lístku viac, volič môže svoj hlas odovzdať len jednému kandidátovi, a to zakrúžkovaním príslušného poradového čísla. Pokiaľ označí viacerých kandidátov, lístok sa stane neplatným – no započítava sa do volebného kvóra, teda do účasti na voľbách. To isté platí aj vtedy, ak sú mená kandidátov prečiarknuté, dopisované či inak upravované. Hlasujúci môže odovzdať aj prázdny lístok bez krúžku s tým, že lístok je platný, no žiadny z kandidátov nezískal jeho hlas.
Ak na konvente prejde návrh o verejnej voľbe, o navrhovaných kandidátoch sa bude hlasovať verejne v takom poradí, v akom sú uvedení na kandidátnych listinách. Každý člen konventu môže dať hlas iba jedinému kandidátovi, inak je jeho hlas neplatný.
Sčítanie hlasov vykoná sčítacia komisia, ktorú dá predsedajúci zvoliť (musí mať najmenej troch členov). Výsledky voľby v CZ musia byť oznámené v rámci volebného konventu, nie po ňom. Predsedníctvo konventu zabezpečí napísanie výpisu zo zápisnice s výsledkom voľby v CZ a v zabezpečenej obálke ho odošle na príslušnú adresu. Tam v určenom termíne zasadne sčítacia komisia, ktorá otvorí obálky, sčíta hlasy a o výsledku spíše zápisnicu. Následne oznámi výsledky voľby. Zvolený je ten kandidát, ktorý získal nadpolovičnú väčšinu všetkých hlasov. Ak je navrhnutý len jeden kandidát, na jeho zvolenie je potrebná 3/5 väčšina hlasov.
Výsledok volieb môže zrušiť len cirkevný súd na základe žaloby podľa § 35 Cirkevného zákona 11/1994.

Výsledky voľby dištriktuálneho biskupa ZD:

Ján Hroboň	*55,95 %*
Sidonia Horňanová	*42,32 %*

Výsledky voľby seniorálneho dozorcu:

Zuzana Ševčovičová	*74,25 %*
Vladimír Cipciar	*25,75 %*

Poďakovanie

Ďakujem členom domáceho cirkevného zboru za vysokú účasť vo voľbách a za Vašu úžasnú podporu, ktorú si nesmierne vážim a ktorú vnímam ako ocenenie mojej doterajšej služby pre cirkevný zbor.

Sidonia Horňanová, zborová farárka

EKOFAŠIZMUS V 21. STOROČÍ
Ako sa enviromentálne témy zneužívajú na šírenie násilia a nenávisti

Dopad klimatickej a environmentálnych kríz vie vyvolať u ľudí rôzne reakcie. Jednou z nich sú aj obavy z budúcnosti, ktoré môžu vyvrcholiť v násilných činoch. Príklady takých činov sú napríklad teroristické činy v Amerike v New Yorku a Texase alebo na Novom Zélande v roku 2019 a 2022. Páchatelia týchto činov sa označili za ekofašistov a následne svoje zločiny odôvodnili nacistickou a rasistickou rétorikou, ktorá sprevádzala ich obavy o životné prostredie.

Ekofašizmus sa vynára ako nová téma v politických a akademických kruhoch práve pre jej dopad na ľudské správanie. Ekofašizmus nesie domnelé a kultúrne prejavy mystického, antihumanistického romantizmu. V súčasnosti sa preberajú z minulosti staré nacionalistické a mystické myslenia spolu s motívmi ľudskej neznášanlivosti, ktoré spolu vytvárajú ideologický odkaz fašistických predchodcov. Tento odkaz sa adaptoval do súčasnej politiky a každodenne inšpiruje politický jazyk a činy, predovšetkým v krajne pravicovej politike. Prvky romantizmu zahrňujú silné ľudské spojenie s národnou identitou a národom a jeho kultúrou, ktorý vzniká výhradne cez súzvuk ľudí s prírodou. Čistota národa sa stotožňuje s čistotou zeme a prírody. Ekofašistická utópia je teda zobrazená ako stav ľudskej jednoty s prírodou, ktorá predstavuje organický celok.

Ekofašistické sentimenty v politickej sfére sa často prenášajú cez hlavných predstaviteľov politických strán, ako sa to deje v strednej a východnej Európe, v Maďarsku, ale aj vo Francúzsku a v USA. Jedným z najčastejších postojov takýchto politických strán je silný protiimigračný postoj ospravedlňovaný cez ideu národnej čistoty v harmónii s prírodou, ktorý je vytvorený práve cez odmietnutie a vyhnanie všetkých tých, ktorí do tejto národnej pomyselnej „čistoty" nespadajú. Výsledkom je presadzovanie rôznych politických cieľov, ktoré sú maskované environmentálnymi záujmami práve cez obviňovanie ostatných za preľudnenie miest a znečistenie a degradáciu životného prostredia. Predovšetkým menšiny a prisťahovalci tmavej pleti sú vinení za ekologické problémy, a pritom nie sú skutočnými vinníkmi. Hlavný dopad ekofašistickéj rétoriky je práve dehumanizácia týchto ľudí, čo následne uľahčuje šírenie nenávisti a násilia proti nim.

Príkladom, ako sa nenávisť a násilie v súčasnosti prejavujú, je okrem teroristických útokov aj radikálne zvyšovanie bezpečnostných opatrení a stavanie múrov na hraniciach, ktoré majú migrantom zabrániť vkročiť na územie krajiny. Tieto postoje sa zosilnili z dôvodu rýchleho šírenia dezinformácii, konšpiračných teórií a extrémistických materiálov, ktoré nefakticky pospájali degradáciu životného prostredia a preľudnenia miest s imigrantami tmavšej pleti. Ekofašistické „riešenia" sa práve preto často točia okolo protiimigračnej politiky a deportácie menšín a imigrantov.

Čo uľahčuje šírenie ekofašistickej rétoriky?

Hlavným dôvodom, prečo si ekofašistická rétorika vie nájsť nových stúpencov, je jej flexibilita a tvárnosť. Ekofašizmus umožňuje spojiť rôznorodé témy a politické otázky, na ktoré ľudia veľmi rýchlo reagujú, a tak vytvoria dojem plodnej diskusie medzi viacerými ľuďmi, pričom ich hlavným cieľom je podsúvať rasistické a radikálne riešenia environmentálnych kríz bez toho, aby vzbudili odpor v poslucháčoch. Celý tento proces spočíva na nevzdelanosti poslucháčov, pretože ekofašistické rétorické argumenty si často odporujú alebo ignorujú skutočnosti. Týmto spôsobom sa etnickým nacionalistom poskytuje priestor na šírenie ich rétoriky v environmentálnej diskusii. Krajne pravicová komunikácia je tiež vizuálna. Používajú sa rôzne obrazy či symboly, ktoré často oslavujú a podnecujú násilie. Tieto symboly predstavujú pre rôznych ľudí rôzne veci, a teda sa vedia zapáčiť širokej škále jednotlivcov, ktorí im pripíšu vlastný význam.

Prevenciou ekofašizmu je vzdelávanie a zvyšovanie mediálnej gramotnosti ako aj kritického myslenia a budovanie vzdelanej a nápomocnej spoločnosti. Cieľovou skupinou extrémistickej rétoriky sú totiž ľudia rozčarovaní z nedostatku pokroku v environmentálnych riešeniach. Mediálna gramotnosť môže zmierniť osobnú identifikáciu s extrémistickými názormi, pretože čitateľ bude lepšie schopný posúdiť dôveryhodnosť informácií a faktickosť argumentov. Extrémistickú radikalizáciu môžu oslabiť aj programy na budovanie silných komunít, ktoré vytvárajú miesto pre vyjadrenie názorov a zapojenie sa do spoločnosti.

Nárast ekofašistickej rétoriky svedčí o prehlbujúcich sa ekologických krízach, ktoré sa čoraz viac prelínajú s narastajúcimi politickými rozpormi. Ekofašistická rétorika je flexibilná a otvorená pre uplatnenie mnohých extrémistických myšlienok a environmentálnych riešení. Odolnosť proti extrémizmu sa dá dosiahnuť cez informovanie sa o skutočných príčinách enviromentálnych kríz a cez budovanie si kritického myslenia. Vďaka tomuto sa dá lepšie rozpoznávať dôveryhodnosť a faktickosť správ a informácií, s ktorými sa každodenne stretávame.

Debora Horňanová

ZDRAVOTNÍCKA RUBRIKA

TETÁNIA – „ochorenie súčastnosti“

„Ochorenie mladých“ či „ochorenie vystresovaných“ – aj takto sa označuje ochorenie, ktoré sa v dnešnej dobe vyskytuje čoraz častejšie a nazýva sa ***tetánia****. Že sa vás to netýka alebo ste o tetánii ešte nepočuli? Pozor – tetánia nie je tetanus!*

Tetánia je neurologické ochorenie, ktoré sa prejavuje pestrým súborom nepríjemných príznakov, vznikajúcich na podklade zvýšenej nervovo-svalovej dráždivosti. Brnenie v prstoch, tras, tŕpnutie či mravčenie, kŕče, svalové zášklby a rôzne ďalšie prejavy – to všetko môže byť príznakom tetánie. Toto ochorenie je však skôr nepríjemné ako nebezpečné .

Príznaky sa objavia nečakane, akoby z ničoho nič, a vedia riadne vystrašiť. Človek môže mať pocit, že dostal infarkt, dusí sa, má triašku, prežíva úzkosť. Vo väčšine prípadov trpia týmto ochorením mladí ľudia medzi dvadsiatkou a tridsiatkou, častejšie ženy ako muži.

Hoci tetánia nepatrí medzi život ohrozujúce choroby, niekedy je ťažké identifikovať pravú príčinu, keďže príčin je viacero. Najčastejšie sa za ňou skrýva minerálna alebo acidobázická nerovnováha v organizme, konkrétne extrémne nízke hladiny horčíka, pripadne vápnika alebo draslíka v medzibunkovej tekutine. Niekedy sa príznaky prejavujú veľmi nešpecificky a vtedy sa ochorenie aj veľmi ťažko diagnostikuje

Horčík je nevyhnutný pre normálne fungovanie nervového a svalového systému, predovšetkým pri ich spolupráci, a tak keď jeho množstvo klesne pod normálnu hladinu, prejaví sa to typickými príznakmi tetánie – brnením v prstoch, trasom, tŕpnutím či mravčením, kŕčmi či svalovými zášklbmi.

Za hlavné príčiny vzniku tetánie a tetanických záchvatov v súčasnosti odborníci považujú zvýšené množstvo stresu. Dnes sú na všetkých z nás kladené vysoké nároky. Budovať kariéru, starať sa o rodinu, zarábať peniaze, byť dobrým rodičom, partnerom či partnerkou a nezabúdať pritom ani na seba, svoje potreby a koníčky – to je často nadľudský výkon. Navyše rastie tlak spoločnosti, a tak sa mnohým ľuďom stáva, že takýto dlhodobý životný štýl sa negatívne podpíše aj pod ich zdravie.

Okrem stresu však poznáme aj ďalšie rizikové faktory vzniku tetánie, ako napríklad depresia, nesprávne stravovacie návyky – diéty či hladovky, ale aj alkoholizmus, nedostatok spánku či užívanie niektorých liekov.

Tetanický záchvat

Príznaky tetánie sú rôzne a od prípadu k prípadu individuálne. Medzi tie najčastejšie patrí už vyššie spomínané brnenie či mravčenie v prstoch, rukách či nohách. Tŕpnuť môže aj jazyk, pery a časť tváre. Časté je aj zrýchlené dýchanie, kŕče, „hrča“ v krku či búšenie srdca. Tetanický záchvat si často môžeme mýliť s panickou poruchou a pri prvej takejto epizóde môže skutočne prekvapiť! Tetánia nie je ochorenie, ktoré by malo stále prejavy. Prejavuje sa záchvatmi. Tetanické záchvaty sú dokonca často viazané na mimoriadne stresujúce momenty. Pri dlhodobom neriešení problému sa však záchvaty môžu objavovať aj nečakane a pri bežných činnostiach.

Formy tetánie sa rôznia a rozlišujeme medzi manifestnou a latentnou (skrytou) formou. Pri manifestnej sa záchvaty objavujú náhle, majú silnejšie príznaky, ale do pár minút ustupujú. Pre latentnú formu sú, naopak, typické nešpecifické príznaky a pacientov trápia dlhší čas.

Rýchle dýchanie

Hyperventilácia je zrýchlené dýchanie a môže byť príznakom, ako aj spúšťačom tetanického záchvatu. Keď sa v situácii, ktorú vnímate ako stresovú, zrýchli dýchanie a zároveň sa dych prehĺbi, do pľúc sa dostane väčšie množstvo vzduchu. Vydýchne sa tak viac oxidu uhličitého a jeho koncentrácia v tele sa znižuje. Takýto stav má negatívne následky. Jedným z nich je vznik respiračnej alkalózy – zmeny pH krvi, v dôsledku čoho sa znižuje hladina vápnika a vznikajú typické kŕče. Nebezpečné je hlavne to, že keď sa u jedinca prejavia kŕče ako dôsledok hyperventilácie, snaží sa uľaviť si tým, že stresovú situáciu predýcha, čím však celý stav iba zhorší a vstupuje tak do akéhosi bludného kruhu.

Diagnózu stanovuje odborník – neurológ. Špecialista vám urobí EMG, čo je elektromyografické vyšetrenie, pomocou ktorého si overí svalovú dráždivosť a prenos nervového signálu.

Medzi klinické vyšetrenia patrí:

Hyperventilačný test: po dobu 5 minút, pri frekvencii dychov 20 – 30 sa odlíšia pacienti citliví na zmeny pH v krvi a vznikajúcu alkalózu.

Chvostekov príznak: poklop neurologickým kladivkom alebo prstom v mieste výstupu vetvenia VII. hlavového nervu pred uchom, alebo v strede medzi lícnou kosťou a ústnym kútikom, vyvolá zášklb hornej pery alebo ústneho kútika. Pri maximálnej odpovedi nastane pohyb celých úst, alebo i kontrakcia svalov čela, očí a brady.

Trousseaov príznak: kompresia – stlačenie ramena rukou alebo manžetou tlakomera vyvolá mravenčenie prstov ruky, až vznik tzv. pôrodníckej ruky po 0,5 – 4 minúty.

Aká je liečba ?
Na to, aby vám lekár nasadil účinnú liečbu, je kľúčové vedieť, ktorého minerálu máte nedostatok. Najčastejšie ide o horčík, a tak je liečbou pravidelné dopĺňanie horčíka alebo aj vápnika. V prípade akútneho stavu sa minerály dopĺňajú v infúzii priamo do žily.

Prevencia
- správna životospráva
- zmena myslenia aj životného štýlu
- pohyb, prechádzky v prírode
- vyhýbanie sa stresu
- relaxačné cvičenia
- dostatok spánku

Prírodné zdroje
1. **vitamín D** (denná potreba 10 µg): rybí tuk, mastné ryby – losos, tuniak, mlieko, vaječné žĺtky a dostatok slnečného žiarenia
2. **kalcium** (denná potreba 1 200 mg): mlieko, sardinky, hlávková zelenina, sušené strukoviny, orechy
3. **magnézium** (denná potreba 300 mg): hlávková zelenina, obilniny, celozrnné výrobky, avokádo, olejnaté semená (tekvica, slnečnica, sezam)…

Výživové doplnky
1. **doplnky kalcia** 1 000 – 2 000 mg elementárneho kalcia denne
2. **doplnky magnézia** 300 mg denne (5mg/1 kg/ 1 deň
3. **potravinové doplnky** (vitamíny a minerálie): Ca + Mg + D vitamín, Ca + Mg + Zinok

Čas na seba
Ako prevenciu lekári odporúčajú hlavne harmonický spôsob života, redukciu stresu, vyhýbanie psychickému preťaženiu. To sa však často ľahšie povie, ako urobí. Skúste začať postupne. Nájdite si denne aspoň krátky čas sami na seba, na aktivity, ktoré vás bavia, a relaxujte pri nich. Je úplne jedno, či si pôjdete zacvičiť, na prechádzku alebo si iba na polhodinku sadnete s kávou a obľúbenou knižkou. Dbajte na dostatok spánku a zdravý životný štýl, odpustite si alkohol a cigarety. Uvidíte, že to v konečnom dôsledku prospeje viacerým aspektom vášho zdravia. Ak okrem toho zaradíte pravidelné dopĺňanie minerálov, stresové situácie budete zvládať ľavou zadnou.

Zdroj: Internet *MUDr. Janka Juranová*

Evanjelický cirkevný zbor v Modre-Kráľovej vyjadruje poďakovanie za podporu:

Projekt „Komunitná záhrada Zeleného lesa“ sa uskutočnil aj vďaka podpore Nadačného fondu Baumit pri Nadácii Centra pre filantropiu.

Nadačný fond Baumit

Projekt „Obnova pamätihodnosti – „génia loci“ Kráľovej“ bol uskutočnený vďaka finančnej podpore REVIE – Malokarpatskej komunitnej nadácie.

REVIA

Ovečka Božia

ČASOPIS DETÍ CIRKEVNÉHO ZBORU
ECAV V MODRE – KRÁĽOVEJ

Milé Kraľovančatá,

Pán Ježiš je priateľ detí, ľúbi všetky deti na svete. Píše sa o tom aj v Biblii.
Rodičia chcú, aby Ježiš ich deti požehnal, aby sa im darilo a aby ich nič zlé nepostretlo. A keď predsa len by sa im niečo zlé pritrafilo, aby boli deti chránené Božím požehnaním. Bolo to od rodičov veľmi pekné, že priviedli svoje deti k Ježišovi.
Ale učeníkom to akosi nevoňalo; nepáčilo sa im to; nechceli rodičov s deťmi k Ježišovi pustiť. Prečo? Veď k Ježišovi môže prísť každý – hladný i smädný; bohatý i chudobný; starý i mladý; dieťa i dospelý.
Našťastie, Ježiš si to všimol a povedal učeníkom, aby deti k Nemu pustili, že Jemu to nevadí, že On má deti rád. A že majú k Nemu pustiť všetky deti, pretože aj tých najmenších je kráľovstvo nebeské.
Pán Ježiš si dokonca bral deti do náručia, kládol na ne ruky a požehnával ich. Deti Mu teda nevadili; nevadil Mu ani detský smiech ani detský plač.
Aj dnes to chce Pán Ježiš urobiť – chce požehnať deti – len musíš aj ty k Ježišovi prísť!

Vaša Ovečka

Nauč sa slová tejto jednoduchej piesne: ***Náš Pán všetky deti ľúbi, všetky deti na svete: černoch, beloch, indián – všetky deti ľúbi Pán, Ježiš ľúbi všetky deti na svete – aj mňa.***

SOM JEHO OVEČKA

Pán Ježiš hovorí, že je dobrý pastier a ľudia sú ovečky, o ktoré sa stará. Pán Ježiš za svoje ovce dokonca položil svoj život – zomrel za ne. Ak nepatríš Pánovi Ježišovi, nemáš istotu, že sa o teba stará a ťa vedie Boh, ktorému na tebe záleží, a to až tak veľmi, že pre teba obetoval to najvzácnejšie – Syna. Môžeš to však zmeniť tým, že prijmeš Pána Ježiša za svojho osobného Spasiteľa. On sa potom stane tvojím dobrým Pastierom, ktorý sa o teba v každej situácii postará a bude ťa viesť. (J 10, 1-18)

Precvič si cez prázdniny pamäť a nauč sa naspamäť verš z dvadsiateho tretieho žalmu:
„Hospodin je môj pastier, nebudem mať nedostatku.“
A môžeš si aj nakresliť ovečku, do ktorej si verš prepíšeš.

Svätá Trojica - trojjediný Boh

Boh, v ktorého veríme, je trojjediný Boh alebo Svätá Trojica. Slovo trojjediný sa skladá z častí „troj-" a „jediný". Slovom „Trojica" vyjadrujeme, že v Biblii sa nám Boh dáva poznať v troch osobách. Tie zdieľajú tú istú božskú podstatu a sú navzájom späté. Aj keď sa Slovo „Trojica" v Biblii nevyskytuje, Biblia nám jasne hovorí o Bohu Otcovi, Bohu Synovi a Bohu Duchu Svätom. Otec nie je ten istý ako Syn. Syn nie je ten istý ako Duch Svätý. Ten zas nie je ten istý ako Otec. Každý z nich má božskú podstatu, ale nie sú to traja bohovia, ale len *jeden* Boh.

Môžeme si to vysvetliť aj na príklade. Žijeme v trojrozmernom svete. Každý predmet má určitú dĺžku, šírku a hĺbku. Vezmi si napríklad takú knihu. Tiež má svoju dĺžku, šírku a hĺbku. Tieto tri dimenzie sú navzájom späté. Ak odstrániš jednu z týchto dimenzií, už neopisuješ knihu. Alebo iný príklad: Voda môže byť v troch skupenstvách ako kvapalina, para alebo ľad a stále je to jedna a tá istá voda. Keby sme mali Svätú Trojicu vyjadriť matematicky, nebola by to rovnica 1 + 1 + 1 = 3, ale **1 × 1 × 1 = 1**.

Vymaľuj si obrázok

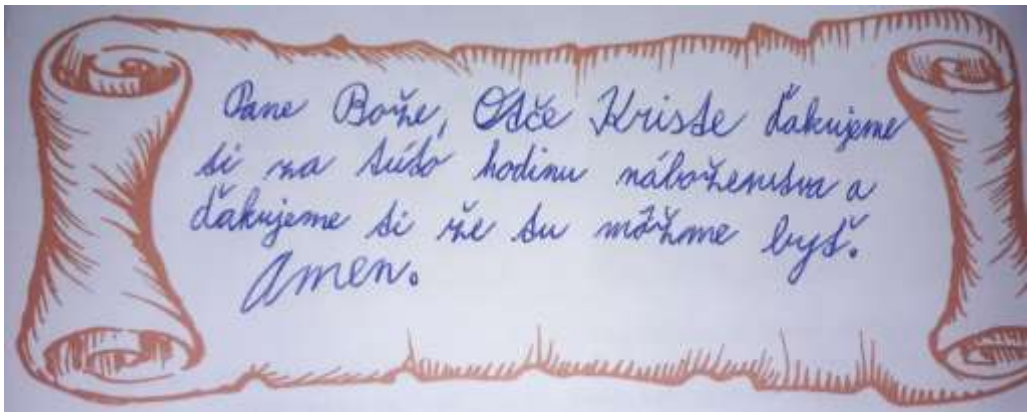

MODLITBA ZA RODIČOV

Pane, ktorý si na nebi,
zachovaj všetkým deťom mamy.
Nech ako cesto na chlebík
im rastú v teple pod rukami.

Podaruj deťom otecka
na každý deň,
nie iba včera.
Bez otecka je ovečka
zatúlaná a bez pastiera.

Zachovaj nám ich obidvoch,
veď dve ruky od Teba máme.
Dve rúčky deťom stvoril Boh:
pre ocka jednu,
druhú mame.

Zo života zboru

MAREC

19. 3. (utorok): ekumenická pobožnosť v sociálnych zariadeniach nášho mesta na Zochovej a na Súkenníckej ulici, ktorú medzi seniormi spoločne vykonali sestra zborová farárka a Jozef Dúc, katolícky farár z Modry.
20. 3. (streda): stretnutie mamičiek konfirmandov ohľadom konfirmačnej slávnosti.

APRÍL

7. 4. (1. nedeľa po Veľkej noci): slávnosť konfirmácie dvoch chlapcov a dvoch dievčat na Službách Božích. Popoludní sa zborové predsedníctvo a dvaja delegáti – Milan Varga a Zuzana Ježová zúčastnili na seniorálnom výročnom volebnom konvente v Pezinku.
17. 4. (streda): v evanjelickom kostole v Modre-Kráľovej sa konala kandidačná porada predsedníctiev cirkevných zborov Bratislavského seniorátu na seniorálneho dozorcu.
18. 4. (nedeľa): zasadnutie zborového presbyterstva za účelom prerokovania vnútromisijných aktivít v cirkevnom zbore, výberu cirkevného príspevku a stanoviska k reštrukturalizácii ECAV na Slovensku.
19. 4. (piatok): biblická hodina na fare spojená s modlitebným spoločenstvom a s pracovnou poradou sestier presbyteriek.
28. 4. (piatok): štvrťročná revízia hospodárenia CZ.
28. 4. (nedeľa): volebný konvent na biskupa Západného dištriktu ECAV na Slovensku. Jedným z kandidátov bola aj sestra zborová farárka.

MÁJ

5. 5. (nedeľa po Veľkej noci): misijný deň s teológmi – dopoludnia boli Služby Božie pri príležitosti Zlatej a Diamantovej konfirmácie a popoludní detská besiedka a dorast pod vedením teológov.
7. 5. (utorok): cirkevný zbor daroval teológom víno s pagáčikmi na ples na EBF UK.
12. 5. (nedeľa): volebný konvent na hodnosť seniorálneho dozorcu Bratislavského seniorátu.
12. 5. (nedeľa): zborová farárka sa na pozvanie zúčastnila na konfirmačnej slávnosti v rodnom CZ Turany, kde poslúžila zvesťou Božieho Slova a liturgiou.
17. 5. (piatok): biblická hodina na fare spojená s modlitebným spoločenstvom a pracovnou poradou sestier presbyteriek.
19. 5. (nedeľa): podvečer sestra zborová farárka na pozvanie CZ Bratislava-Staré Mesto predniesla v bratislavskom lýceu prednášku na tému „Kontextualita sexuality v starozmluvných biblických textoch“.
23. – 26. 5. (štvrtok – utorok): zborová farárka sa zúčastnila na konferencii Luteránskej európskej komisie kresťanov a židov vo Varšave ako delegátka za ECAV na Slovensku. Podala správu o židovsko-kresťanských vzťahoch na Slovensku.

JÚN

2. 6. (1. nedeľa po Svätej Trojici): zborový výlet do Brezovej pod Bradlom, kde sme navštívili miestny evanjelický cirkevný zbor. Na Službách Božích naša sestra zborová farárka poslúžila zvesťou Božieho Slova, navštívili sme múzeum Dušana Samuela Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom, evanjelický kostol a Štefánikov dom v Košariskách. Účastníci výletu vystúpili aj na mohylu na Bradle.
10. 6. (pondelok): začala sa rekonštrukcia uličnej fasády fary – osadili sa nové drevené eurookná s bránou. Práce a montáž zrealizoval pán Pavol Krasňanský – P-K Stolárstvo z Grinavy. Na drevenú vstupnú bránu poskytla cirkevnému zboru grant REVIA – Malokarpatská komunitná nadácia.
16. 6. (3. nedeľa po Svätej Trojici): brat senior Pavel Kollár na Službách Božích poslúžil zvesťou Božieho Slova a uviedol do funkcie zborového dozorcu Ľubomíra Frna. Sestra zborová farárka bola odcestovaná v CZ Štítnik v Gemerskom senioráte, kde bola pozvaná dopoludnia kázať Božie Slovo a popoludní predniesť prednášku „Radosť v službe Pánovi“ na stretnutí Spoločenstva evanjelických žien.
23. 6. (4. nedeľa po Svätej Trojici): popoludní sa sestra zborová farárka na pozvanie zúčastnila na Zborovom dni v Nitrianskej Strede, kde poslúžila prednáškou o kumránskych zvitkoch.

Zborová farárka od marca do mája pripravovala dvoch dospelých na prijatie sviatosti Svätého Krstu a jednu dospelú na konfirmáciu. Vykonala 10 pastorálnych návštev v domácnostiach, v nemocnici v Bratislave-Ružinove a na Heydukovej ul., v sociálnych zariadeniach mesta Modry a v Báhoni, na niektorých miestach aj s prislúžením Večere Pánovej.

V júni bola vybudovaná a do užívania odovzdaná automatická závlaha Zeleného lesa. Zrealizoval ju záhradný architekt Ing. Ondrej Klučár, ktorý pôvodne projektoval park Zeleného lesa. Automatická závlaha bola vybudovaná vďaka dotáciám mesta Modry, REVIE – Komunitnej nadácie, Nadácie ZSE a Nadačného fondu Baumit pri Nadácii Centra pre filantropiu.

10. júna sa výmenou brány a okien začala oprava uličných miestností a fasády fary. Je to posledná etapa kompletnej rekonštrukcie fary a zborovej miestnosti. Práce úspešne napredujú a dokončené budú v júli.

Do pozornosti dávame

Z B I E R K Y

na rekonštrukciu uličnej fasády fary
a na opravu kostola k 150. výročiu pamiatky jeho posvätenia v r. 2025,

ktoré schválil zborový konvent uznesením č. 7/2024 dňa 4. februára 2024.
Milodary môžete odovzdať osobne zborovej farárke alebo sestre pokladníčke Márii Steinhübelovej, či zaslať na účet nášho CZ ECAV v Slovenskej sporiteľni: **IBAN SK66 0900 0000 0001 8168 7672**.
V správe pre prijímateľa uveďte svoje meno a účel (napr. kostol, fara, na cirkev a pod.).

Občianske združenie „Poľné ľalie" v Modre-Kráľovej ďakuje:

Projekt **„Komunitná záhrada Zeleného lesa"** sa uskutočnil aj vďaka podpore **Nadačného fondu Baumit pri Nadácii Centra pre filantropiu.**

Nadačný fond Baumit

Projekt **„Závlaha komunitnej záhrady Zeleného lesa"** sa uskutočnil vďaka finančnej podpore **Nadácie ZSE.**

NADÁCIA ZSE

Občianske združenie „Poľné ľalie" v Modre-Kráľovej ďakuje mestu Modre za dotácie na projekty:

- „Nová dekáda Zeleného lesa", ktorá bola použitá na vybudovanie automatickej závlahy parku Zeleného lesa.
- „Výchovno-vzdelávacie exkurzie".

MODRA

Telefonický kontakt na zborovú farárku: 0903 957 440
Príspevky do časopisu alebo prípadné pripomienky posielajte elektronicky na adresu: shornanova@gmail.com

Evanjelická ratolesť s prílohami pre mládež a deti, vydáva Cirkevný zbor ECAV v Modre-Kráľovej, IČO: 34006800.
Periodicita: štvrťročník, dátum vydania: marec 2024, č. 2, ročník 28
Adresa redakcie: Evanjelický a. v. farský úrad, Národná ul. 27, 900 01 Modra-Kráľová
Šéfredaktorka a grafická úprava: Ing. Božena Uherčíková
Redakčná rada: doc. ThDr. Sidonia Horňanová, PhD., Zdenka Hornáčková, Anna Horváthová, MUDr. Janka Juranová, Ing. Katarína Macková
Časopis sa distribuuje zadarmo EV 3630/09 ISNN: 133 9 – 052X